

OBSAH

ÚVOD	15
Co budeme potřebovat při používání této knihy	15
Praktické tipy	17
KRTEK SE PŘEDSTAVUJE	19
Poslech úvodní pohádky	20
Povídání se zrcadlem	20
Pavučina kamarádství	20
Na kolečko	20
Kamarád, kamarád	21
Na představování	21
Najdi krtekovi kamarády	21
Na kouzelníka	22
Jak by se zvířátka mohla jmenovat	22
Krtek volá kamarády	22
Kreslíme si: Zvířátka v lese	23
Krtkova rozvíčka	23
Pohádka Budka	24
Sejdeme se	24
Na značky	24
Kam jsem schoval svou značku	24
Zvířátka se navštěvují	24
Jdeme navštívit veselého, smutného, zamračeného krtnka	24
Pohádka: Co se zdálo krtečkovi	25
Teplé a studené barvy – procvičení	25
Malujeme: Krtekův sen	26
JAK KRTEK A OSTATNÍ ZVÍŘÁTKA POMÁHALI ZAJÍCOVI	
POSTAVIT NOVÝ DOMEČEK	27
Poslech úvodní pohádky	27
Stavíme zajícův domeček	28
Jak si zvířátka měnila domeček	28
Kdo bydlí v domečku	28
Kreslíme si: V jakém domě bydlím já	28
Zajíc kupuje nábytek	28
Přichází návštěva	29
Velké pexeso	29
Ubrus pro zajíce	29
O perníkové chaloupce	29
Perničky pro perníkovou chaloupku	29
Relaxace: V pekárně perníčků	30
Stavíme si domeček	30
Skládání fotografií	30
Na nábytek	30
Zařízení našeho domova	31
Zdobíme si židličku	31
Stavíme si malé, větší a velké domečky	31
Na domečky	31
Zdobíme domeček z krabice	31
Pozorování mateřské školy zvenku	32
Skládanka mateřské školy a jejího okolí	32
Výroba dárků pro exkurzi po MŠ	32
Exkurze po MŠ	32
JAK SE ZAJÍC STAL ZAHRADNÍKEM	33
Poslech úvodní pohádky	34
Co roste na stromě a co roste na záhoně	34
Na kouzelníka	34
O zlém Bacilu a hodném Vitaminu	34
Vitamin honí Bacila	35
Na vitaminy a bacily	35
Relaxace: Máme zdravé tělo	35
Prodejna ovoce	36
Všichni domů	36
Zkoumání tvarů jednotlivého ovoce	36
Co se koulí a co ne	36

Výroba jablíček z koule z papíru	36
Hledá se	37
Určování ovoce podle chuti	37
Příprava ovocného salátu	37
Hostina z ovocných koláčů od maminky a ovocný čaj	38
Barvy ovoce	38
Na sadaře	38
Popletená učitelka	38
Malujeme: Barvy ovoce	39
Na ovoce podle barev	39
Měla babka čtyři jabka	39
Jenda sedí pod jabloní	39
Více – méně – stejně	40
Vytvoření ovocného stromu	40
Prodejna zeleniny	40
Určování zeleniny podle chuti	40
Poznej mne pomocí čichu	40
Na mlsně zajíce	40
Jak mrkev hledala svoji barvu	41
Potěš a rozesměj smutnou mrkev	41
Sejdeme se	41
Na slabiky	42
Malujeme: Barvy zeleniny	42
Poznáš mne?	42
Hledej podobný obrázek	42
Tvoření zeleniny z papíru	43
Zající veselí	43
Mísa plná zeleniny	43
Zeleninový salát	44
Co je pravda a co lež	44
Zpracování ovoce a zeleniny	44
Více – méně – stejně	45
Na ozvěnu	45
Velké pexeso	45
Skládání rozstříhaných fotografií zeleniny	45

JAK KRTEK A VEVERKA ZKOUMALI SEMÍNKA ROSTLIN 46

Poslech úvodní pohádky	47
Vycházka do okolí MŠ a do lesa	47
Chytré obrázky	47
Na veverky	48
Příprava semínkových placiček-marokánek	48
Pomáháme veverce	48
Obrázek z kaštanů	48
Spadla šiška na Františka	49
Malá, větší, největší šiška	49
Jak se semínka dostanou ze šíšky	49
Dopis od veverky	49
Loto	50
Ptáci sbírají jeřabiny	50
Jak si veverky hrály s lískovými orňáky	50
Hmatová krabice	51
Semínka v postýlce	51
Proč má pampeliška padáčky	51
Jak se semínka pohybují	51
Sejdeme se	51

KRTEK A SLUNÍČKO 52

Poslech úvodní pohádky	52
Co se děje se sluncem po celý rok	52
Sluníčko v létě	53
Sluníčko na podzim	53
Sluníčko v zimě	54
Sluníčko na jaře	54
Demonstrace změny tepla ze Slunce	55
Jak slunce nesvítilo	55
Odstraňujeme ze sluníčka černou plachtu	56
Co by se dělo, kdyby slunce nesvítilo	56
Hledání sluníčka	56
Relaxace:	
Opalujeme se na sluníčku u moře	56
Vnímat rozdíl mezi teplem a zimou	56
Co se děje na podzim, v zimě, na jaře a v létě	56
Jaké šaty nosí Podzim	57
Jaké počasí doprovází slunce v létě, na podzim	57
Děšť	58
Jak je slyšet hrom	58

Na blesk a hrom	58	Malujeme: Jakou barvu má sluníčko .	59
Kreslíme: blesk	59	Déšť.....	59
Co vidí sluníčko	59	Velké, menší, nejmenší slunce	60
Letíme raketou	59	Hledání sluníček	60
Letíme letadlem	59	Dotváříme sluníčko	60
KRTEK A DRAK	61		
Poslech úvodní pohádky	62	Větřík	66
Co je vítr	62	Na vichřici	66
Zkoumáme vzduch	62	Vánek, vítr a vichřice	67
Dýcháme vzduch	62	Poslech vážné hudby	67
Drak Pytlík	62	Malujeme: Náš třídní vítr	67
Smutný balonek	63	Má vítr sílu?	68
Veselé balonky	63	Na silné větríky	68
Co viděl balonek	63	Jak silným větrem bys chtěl být?	68
Kdo je rychlejší	63	Vichřice přichází	68
Mráčky na obloze	64	Který mráček vítr odfoukl?	69
Mráček a počasí	64	Vítr a mraky	69
Jaké počasí máš nejraději	66	Jakou barvu má vítr?	69
Rozpustilý vítr	66	Kreslíme si: Jak fouká vítr	69
Můj Vítr	66		
JAK SE STROMY A KEŘE LOUČILY SE ZVÍŘÁTKY	70		
Poslech úvodní pohádky	71	Na honěnou mezi stromy	75
Procházka po zahradě	71	Barvy stromů	75
Kdo dřív	71	Kouzelný les	75
Sejdeme se	71	Co bych dělal, kdybych byl stromem	76
Rovný strom	71	Skládání stromu z obdélníků	76
Jsme rovné stromy	72	Grafická technika – tisk z výšky: Náš strom	76
Nahoru – dolů	73	Na kouzelníka	76
Obtísky listů – negativ	73	Popletený krtek	77
Procházka lesem	73	Zvířátka tančí	77
Hlasy lesa	74	Melodizace říkadla	77
Čím bych udělal stromu radost a čím bych jej zarmoutil	74	Výměna místa	77
Podzimní krajina	74		
Třídění listů do skupin	74		
JAK SE KRTEK LOUČIL S ČÁPEM	78		
Poslech úvodní pohádky	79	Tanec čápů a sýkorek	81
Mohl by člověk odletět s čápy do Afriky?	80	S kterými ptáky se může čáp po cestě do Afriky potkat?	81
Kde jsou sýkorka a čáp během roku?	80	Koláž: Co viděl čáp z výšky	81
		Víte, že...	82

Klapání čapího zobáku	82	Krmítka pro ptáčky	84
Jiřička zahání dravého ptáka	82	Dělá vrabec kroky?	85
Husí sném	83	Na vrabce a kocoura	85
Ptáček volá	83	Kde jste, ptáčci, v zimě?	85
Který ptáček mohl na děti volat?	83	Kresba s asambláží:	
Sejdeme se	84	Ptáci, kteří u nás přezimují	85
Ptáci u krmítka	84	Co je pravda a co lež	86
JAK KRTEK USPÁVAL MALÉHO JEŽKA, MRAVENCE, BROUČKY, JEZEVCE A MEDVÍDKY	87		
Poslech úvodní pohádky	88	Ulož zimní spáče do postýlky	91
Proč se živočichové ukládají k zimnímu spánku	88	Kdo spí a kdo ne	91
Které živočichy krtek uspával?	89	Kresba: Spící savci	92
Na uspávanou	89	Na slabiky	92
Trojrozměrné vytváření: Ježek	89	Zimní spáči se ukládají k spánku	93
Malí zimní spáči	89	Relaxace:	
Jak hmyz přijímá potravu	90	Zvířátka spí zimním spánkem	93
Sejdeme se	90	Jak se zvířátka přikrývají zimní peřinou	93
Na berušky	90	Jak je to se spaním u lidí	93
Poznáš mne?	90	Jaké sny mají zimní spáči?	94
Rozmývaná kresba: Hmyz	90	Malba: Co se zdá zimním spáčům	94
Velcí zimní spáči	91	Na spící medvědy	94
JAK KRTEK POTKAL ČERTA	95		
Poslech úvodní pohádky	96	Barevné peklo a andělská obloha	98
Prohlížení čertovské masky	96	Andělské přání	98
Koho se máme bát?	96	Strážný anděl	99
Trojrozměrné vytváření: Maska čerta	96	Koho máš nejvíc rád	99
Už je zima	96	Jak se tváří andělé?	
Historie Mikuláše	97	Jak se tváří čerti?	99
Co je ukryto v punčoše?	97	Tisk z koláže: Anděl	99
Sejdeme se	97	Co dělají čerti v pekle	100
Poslech hudební koláže: Kdo je Mikuláš, anděl, čert	98	Jací mohou být čerti?	100
Kdo chodí s Mikulášem – protiklady.	98	Tancovalo pět čertíků	100
Jak se hledali andělé a čerti	98	Jak si povídají čerti v pekle	101
Jak voní anděl a jak páchne čert	98	Na brblavého čerta	101
		V černém pekle	101
		Je tady čert?	101
JAK KRTEK SLAVIL SE SVÝMI KAMARÁDY VÁNOCE	102		
Hra Cesta do Betléma	104		

KRTEK A SNĚHULÁK	108
Poslech úvodní pohádky	109
Slunce v zimě	109
Hledej podobný obrázek	109
Co se děje po celý rok	110
Co se děje?	110
Mrzne	111
Kdo je rychlejší	111
Jak se tváří mráz	111
Na dva mrazy	111
Co se děje s vodou v zimním období – skupenství vody	112
Mozaika: Led ze zamrzlé kaluže	112
Sněhuláci	112
Kam se schovali sněhuláci	112
Jak je ti, sněhuláku?	113
Jaký jsem?	113
Trojrozměrné vytváření:	
Můj sněhulák	113
Jak se sněhuláci rozpustili	113
Koule z papíru	113
Co se koulí a co ne	113
Koulovaná ve třídě	114
Malba: Sníh za oknem	114
Veselé vločky	114
Na sněhové mraky	115
Odklízení sněhu	115
Vítr honí sněhové mraky	115
Kam vítr nafoukal sníh?	115
Vyrábíme rampouchy	115
Sluníčko rozpouští rampouchy	116
Rozpouštění rampouchu	116
Třpytivé hvězdy	116
Přišla paní Zima	116
Tanec vloček	116
Šátky pro paní Zimu	116
Co je pravda a co lež	117
Na zlý mráz	117
Výměna místa	117
Hledači pokladů	117
Malba: Paní Zima	117
JAK SE KRTEK CHTĚL DOZVĚDĚT VŠECHNO O LIDECH	118
Poslech úvodní pohádky	119
Šla babička do městečka	119
Poslouchej, dívej se a ukazuj	119
Sem a tam	120
Hledáme se	120
Náš kamarád	120
Dotkní se země	120
Co se skrývá pod šátkem?	120
Cvičení s jazykem a ústy	121
Na slabiky	121
Jaké máme oči	121
Kresba portrétu: Tak to jsem já	121
Paleček a jeho kamarádi	122
Procvičujeme si horní a dolní končetiny	122
Ukaž prsty	122
Mám dvě uši k poslouchání	122
Barevný otisk dlaně: Zdravíme vás a vítáme v naší školce	122
Panáček Hadráček	123
Kosti – je jich dosti	123
Dotkní se mé kosti	123
Upravujeme Kostíka I – kosti	123
Sportovec Jára	123
Dokážeš to také?	124
Procvičujeme si nejmenší svaly na těle	124
Upravujeme Kostíka II – svaly	124
Jak se Bonifác Bacil chtěl dostat do našeho těla	124
Zkoumáme svou kůži	124
Pod, vedle, na, před	125
Na detektiva	125
Malujeme kůží	125
Upravujeme Kostíka III – kůže	125
Posloucháme zvuky svého těla	125
Srdce	125
Jak nám tlouče srdíčko	126
Plíce	126
Cesta vzduchu v plicích – štafetová hra	126
Žaludek	126

Cesta jablíčka v našem těle	126	Poslouchej, dívej se a ukazuj	127
– překážková dráha		Co můžeme dělat	127
Co je dobré a co ne	127	Schovaj, přidej	127
Upravujeme Kostíka IV	127		
JAK PEJSEK VYČENICHAL KRTKA	129		
Poslech úvodní pohádky	129	Sluch	134
Pejsek hledá krtka	130	Jak vypadá sídlo sluchu?	134
Pět kamarádů	130	Rozeznáš zvuky?	134
Kde máš smysly?	131	Šla Anička na louku	134
Zahrada (ne)smyslů	131	Kdo se se mnou rýmuje	134
Zrak	132	Ptáčku, jak zpíváš?	134
Jak vypadá sídlo zraku?	132	Na ptáčky, zajice, medvědy a myšky	135
Používáme zrak	132	Chut	135
Hledači pokladů	132	Jak vypadá sídlo chuti?	135
Prohlížení encyklopedií	132	Na kuchaře	135
Překážková dráha	132	Čich	135
Vidíme, i když máme zavřené oči?	132	Jak vypadá sídlo čichu?	135
Hmat	133	Poznej mne pomocí čichu	136
Proč měl kamarád z pohádky největší domeček?	133	Hledá se víla	136
Naše prsty	133	Relaxace: Tančíme s výhou	136
Počítáme pomocí prstů	133	Važme si svého zdraví	136
Najdi něco hladkého	133	Poradte krtkovi	137
Určování teploty	133	Kde sídlí většina lidských smyslů	137
		Malba: Moje hlava	137
KRTEK LÉČÍ ZAJÍCE	138		
Poslech úvodní pohádky	139	Vitaminy – naši kamarádi	141
Proč zvírátko a lidé onemocní	139	Co bakteriím a virům škodí a co jim prospívá	141
Cesta bakterií a virů do těla	139	Hrajeme si na vyléčené	142
Jsme nemocní	139	Hrajeme si na doktory	142
Na nešťastnou bakterii Olívii a ubohého bacila Emila	139	Kdy chodíme k lékaři	142
Malujeme bakterie nebo viry	140	Zubní lékař	142
Byl jeden bacil	140	Zoubky	142
Jakou chorobou jsi onemocněl?	140	Hrajeme si na nemocné	143
Kašel	140	Co nás ještě může ohrozit	143
Dramatizace příběhu:		Co se smí a co ne	143
Ošetřujeme nemocného kamaráda	140	Na bakterie	143
Poslech hudební koláže:		Kdo to ví, odpoví	143
Zdraví a nemocní	141	Přílet báby Perníkové	143
Jaké rostliny nám ještě pomohou proti virům a bakteriím	141	Letí bába Perníková	144
Bacil Cecil – co má rád a co mu vadí	141	Poznej, co jíš	144

Vystřihování potravin	Koláž:
z reklamních letáků	Tlouštík Jarmil a sportovec Véna ..
Dej si na talíř	144
JAK KRTEK A SKŘIVÁNEK PŘIVOLALI JARO	145
Poslech úvodní pohádky	146
Vyhánime zimu	146
Hledej podobný obrázek	146
Počasí na jaře	147
Sluníčko rozpouští sníh	147
Jaro se ještě nevzbudilo	147
Probouzíme Jaro hezkým slovem ..	147
Hrajeme si na sluníčko	147
Ztvárnit sílu slunce během celého roku	148
Sluníčka, bledule a větvičky	148
Malujeme Jaro	149
Území zimy a jara	149
Kdy je teplejší?	149
Jakou barvu má zima a jaro	149
Jak zní jaro a zima	149
Sluneční paprsek	149
Tvoříme sluníčko	150
Ťuky, ťuky na vrátku	150
Co by mohlo být za vrátky	150
Sněženky se probouzejí	150
Sluníčko pomáhá travíčce	151
Zvuky jara	151
Šátky pro jaro	151
Kudy chodilo jaro?	151
Naše Jaro	151
Jak tančí jaro s obarvenými šátky ..	152
Paleta podzimu, zimy a jara	152
Co se děje na podzim, v zimě, na jaře	152
Hudba pro Podzim, Zimu a Jaro ..	152
Voláme jaro	152
KRTEK A SEMÍNKO	153
Jak se semínko probouzí	154
Za jakých podmínek se semínka probudí	154
Třídění semen	154
Hledej správné semínko	154
Jak vyrostete ze semínka rostlina ..	155
Hledej podobný obrázek – seznámení se jmény květin	155
Na květiny	155
Skládání rozstřihaného obrázku ..	155
Co skrývá květina?	156
Malujeme na hedvábí: Barevná louka	156
Barvy květin	156
Sejdeme se	156
Hledá se	157
Malujeme: Váza s květinami ..	157
Co potřebují rostliny k životu? ..	157
Rostliny v průběhu roku	157
Naše třída, naše zahrada – sázíme květiny	157
Veselá zahrádka pro květinu	158
Jak se rostlinky rozmnožují	158
Modelujeme květ	158
Jak rostlina k sobě láká včelky? ..	158
Květiny a včelky	159
Poslech hudby	159
Květiny, včely, čmeláci	159
Jak se probouzejí stromy a keře ..	159
Od pupenu k jablíčku	159
Květy na strom	160
Na slabiky	160
Uklízíme v přírodě	160
Strom v průběhu roku	160
Činnosti během pobytu venku	161
Neznámá rostlina	161
Naše kniha o rostlinách	161
Hledáme barvy v přírodě	161

JAK KRTEK SE ZAJÍCEM BUDILI JEŽKA	162		
Poslech úvodní pohádky	163	Co mají motýli rádi	167
Medvěd a mravenec	163	Život motýla	167
Savci a hmyz	163	Motýl z těsnící pěny	167
Skládání rozstřihaného obrázku	164	Jak se hmyz pohybuje	168
Jaký jsem?	164	Koho předvádí	168
Rozdělování slov na slabiky:		Na probuzenou stonožku	168
Mluvíme zvířecí řečí	164	Co může být	168
Zvířecí maminky hledají své děti	164	Na pavouka	169
Kočky s koňátky – z plastových		Leť, slunéčko, leť	169
lahví	164	Hmyz v trávě	169
Maminky savců volají své děti	165	Jak je to s těmi mravenci	
Velké pexeso	165	– vycházka do přírody	169
Kdo se se mnou rýmuje	165	Jak je to s těmi mravenci	
Na kouzelníka	166	– ve třídě	169
Od vajíčka k motýlovi	166	Mluvíme mravenčí řečí	169
Hledání vajíček na listech	166	Hra na mravence	170
Co housenky jedí	166	Naše mraveniště	170
Kdo je kukla?	167	Poraďte krtekovi	170
JAK KRTEK POMÁHAL DEŠŤOVÉ KAPCE NAJÍT KAMARÁDKY	171		
Poslech úvodní pohádky	172	Skládání žáby z papíru	177
Kde můžeme najít vodu?	172	Na vodníka	177
Hledáme vodu	172	Kdo žije v rybníce?	177
Všechno žije, co vodu pije	172	Kresba ryb	177
Co by se stalo, kdyby nebyla voda?	172	Kdo žije kolem rybníka?	177
Z čeho je voda	172	Hrajeme si na zvířátka	177
Skupenství vody	173	Jaká je řeka?	178
Voda ve sklenici	173	Jak vznikne řeka?	178
Vaříme vodu	173	Chytání papírových ryb	178
Voda v ledničce	173	Co nepatří do řeky?	178
Vlastnosti vody	174	Čistá a špinavá řeka	178
Malujeme s vodou vodu	174	Co se smí a co ne	179
Koloběh vody v přírodě	174	Koláž: Řeka	179
Pohybové ztvárnění koloběhu vody	174	Jaké je moře, oceán?	179
Prohlížení fotografií mraků	175	Vlny na moři	179
Na mraky	175	Na potápěče: obyvatelé moře	179
Když padá voda z nebe	175	Naše moře	180
Mraky s kapkami	175	Na břehu moře	180
Žába a pramínek	176	Poslech hudby:	
Poslech hlasů různých druhů žab	176	Jaké národy žijí na břehu moří	180
Kudy teče potůček	176	Cesta vody do moře	180